MALTA

TRIBUNAL GĦAL TALBIET ŻGĦAR

ĠUDIKATUR
AVV. DR. GRAZIELLA TANTI LL.B, LL.D.

Udjenza ta' nhar it-Tlieta, 27 ta' Mejju, 2025

Avviż tat-Talba numru: 298/23 GT

ALF MIZZI & SONS (MARKETING) LIMITED
[REĠ NRU. C-8692]

VERSUS

1. PALOOZA LTD [REĠ NRU. C-101818] U
2. PIGNATARO MAXIMILIANO ELIVIO [K.I NRU. 286081A]
PERSONALMENT U BĦALA DIRETTUR TA' PALOOZA LTD

It-Tribunal;

Ra l-Avviż tat-Talba mressaq nhar il-25 ta' Awwissu, 2023,[1] u d-dokumenti annessi, fejn is-soċjeta' attriċi talbet li l-konvenuti jiġu kkundannati jħallsuha s-somma kumplessiva ta' elfejn u tlett Ewro (€2,003) rappreżentanti somma dovuta b'konnessjoni ma' merkanzija mibjugħa u debitament ikkonsenjata lill-istess soċjeta' konvenuta u/jew il-konvenut.

[1] a fol 1 et seq tal-atti proċesswali

Is-soċjeta' attriċi talbet ukoll l-ispejjeż u drittijiet, u l-imgħaxijiet legali.

Ra d-digriet tal-Prim Imħallef datat 26 ta' Marzu 2025, fejn il-kawżi preċedentement mismugħa minn dan it-Tribunal li kien presedut minn Dr. Duncan Borg Myatt ġew assenjati lil dan it-Tribunal kif issa presedut.[2]

Ra li għad li debitament notifikati bl-atti ta' dawn il-proċeduri[3], il-konvenuti naqsu milli jippreżentaw risposta fit-terminu preskritt mil-liġi għal dan il-għan u lanqas ma deher xi rappreżentant tagħhom (jew xi difensur għalihom) għas-smigħ ta' dan il-proċediment.

Ra illi t-Tribunal kif kien diversament presedut, iddikjara lill-konvenuti fi stat ta' Kontumaċja fl-Udjenza ta' nhar it-Tlieta, 8 ta' Ottubru, 2024[4].

Ra l-kapitolu ppreżentat mis-soċjeta' attriċi fl-istess udjenza tat-8 ta' Ottubru, 2025, liema kapitolu jinsab a fol. 28 tal-atti proċesswali.

Ra li l-konvenut naqas milli jattendi għall-udjenza tas-7 ta' Novembru, 2024, u lanqas deher ħadd f'isem is-soċjeta' konvenuta sabiex iwieġeb għall-imsemmi kapitolu.

Ikkunsidra l-provi dokumentarji mressqa.

Ra l-atti proċesswali kollha.

---

[2] A fol 32 et seq

[3] Bil-proċedura tal-affissjoni u pubblikazzjoni skont kif jidher minn wara ta' fol. 17, vera kopja tal-Gażżetta tal-Gvern a fol. 18 u minn nota li tinsab a fol. 21 li permezz tagħha s-soċjeta' attriċi esebiet estratt tal-gazzetta lokali bl-Ingliz u estratt ieħor tal-gazzetta lokali bil-Malti u kif ukoll l-irċevuti tal-ispejjeż tal-pubblikazzjonijiet msemmija.

[4] Verbal a fol 27

Ra illi ġie dikjarat illi s-soċjeta' attriċi ma kellhiex provi ulterjuri xi tressaq.

Ra illi t-Talba tħalliet għas-sentenza.

Konsiderazzjonijiet tat-Tribunal

Illi l-paragrafu (b) tal-Artikolu 13 tal-Att dwar Tribunal għal Talbiet Żgħar [Kapitolu 380 tal-Liġijiet ta' Malta] jgħid illi *"Jekk il-konvenut jonqos li jidher, il-ġudikatur jista' jiddeċiedi l-kawża fin-nuqqas tal-konvenut u tista' ssir ammissjoni bis-subizzjoni tal-konvenut, u d-disposizzjonijet tas-Sub-titolu VI tat-Titolu I tat-Tielet Ktieb tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili, li jirrigwardaw l-ammissjoni bis-subizzjoni tal-konvenut fil-qrati inferjuri għandhom jgħoddu mutatismutandis."* Illi jidher li dan l-Artikolu jħalli fid-diskrezzjoni tal-ġudikant jekk jiddifferixxix il-kawża għal ġurnata oħra jew le.

Illi dwar dan, fis-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Appell Ċivili, Inferjuri, Għawdex, fl-ismijiet ***"Noel Sultana vs Tony Xerri"***[5] ingħad illi:
"Magħdud dan, huwa dejjem ta' rilevanza li jigi denotat f'każijiet ta' din ix-xorta illi l-apprezzament tal-pertinenza u ta' l-influwenza tal-kapitoli tikkostitwixxi valutazzjoni ta' natura diskrezzjonali riżervata lill-ġudikant fil-mertu. Terġa' fil-kaz preżenti t-Tribunal adit ma llimitax ruħu biex jiffonda d-deċiżjoni tiegħu merament fuq l-istregwa tal-kapitolu u tal-mankata tweġiba għalih imma għadda biex, ġudizjożament, jistħarreg fuq il-bażi tal-provi l-oħra in atti jekk it-talba attriċi kienetx fondata, in toto jew in parti. Eżercizzju bħal dan kien ukoll jirrientra fil-poter

[5] deċiża fis-seduta tas-7 ta' Lulju, 2010 - Appell Ċivili - Għawdex Numru. 7/2009/1

diskrezzjonali tiegħu li jagħmlu għaliex għalkemm in-nuqqas ta' tweġiba għal kapitolu tagħmel prova posittiva jew argoment indizzjarju ta' prova, il-valur ta' din l-istess prova seta' dejjem jigi mwarrab jekk, fuq l-apprezzament prudenzjali, jinstab li l-oġġett tat-talba mhux suffiċjentement suffragat minn elementi oħra ta' prova akkwiżiti mill-proċess. Ingħad a propożitu mill-Qorti tal-Appell Superjuri illi "għalkemm il-kapitoli jitqiesu konfessati pero' dan ma jfisserx li l-Qorti kienet obbligata toqgħod fuq il-preżunta ammissjoni. Dik il-prova kellha tiġi evalwata u meqjusa flimkien ma' kull prova oħra li sa dak l-istadju setgħet kienet diġa' prodotta quddiem il-Qorti'."

Fis-sentenza "**G.M.F Precast Limited vs Franmar Limited**"[6] deċiża mit-Tribunal Għal Talbiet Żgħar diversament presedut ingħad li:

"Ghalkemm kontumaci, tali stat silenzjuz ma jfissirx li l-parti konvenuta qed tammetti dak allegat u/jew pretiz mill-parti attrici, l'ghaliex xorta wahda jibqa' d-dmir ta' din l-ahhar parti li tipprova l-kaz taghha sa' dak il-grad probatorju rikjest mil-Ligi. Fid-duttrina forensi nsibu ritenut illi, "la contumacia vale resistenza, che il contumace tacitamente respinge le domande dello avversario ... il contumace affida al giudice la propria difesa ... questa difesa deve limitarsi ad esaminare se le forme del rito sian rispettate, se l'assunto della parte presente sia fondato in fatto ed in diritto" (Salvatore La Rosa, "Il Contumace nel Giudizio Civile", Filippo Tropea ed. 1887; §118, p. 175). Mil-lat ta' gurisprudenza domestika, wiehed huwa mistieden jara in re ***Giuseppe Gerada v. Salvu Attard*** *(Appell Kummercjali, 6 ta' Novembru, 1959); id-decizjoni riportata f'Kollez. Vol XXIX-III-35; il-kawza in re* ***Id-Direttur tar-Registru Pubbliku v. Ermelina Silos Mendoza et*** *(Prim'Awla, 16 ta' Novembru, 2010); id-decizjoni in re* ***Carmela Zahra armla v. Direttur tax-***

[6] Deċiżjoni mogħtija fl-14 ta' Lulju 2022, Avviż tat-talba numru 366/2021

Xogholijiet Pubblici *(Appell Superjuri, 28 ta' Frar, 1975; mhux pubblikata); u in re* ***Awtoritá Ghat-Trasport F'Malta v. Abdi Khadar Qaasim*** *(Tribunal Ghal Talbiet Zghar, 6 ta' Novembru, 2017; mhux appellata) li fiha insenjamenti ulterjuri dwar dan is-suggett. Ghalhekk, il-posizzjoni guridika tal-parti mharrka f'dan il-procediment hi meqjusa bhala cahda totali u kategorika tal-allegazzjonijiet kollha vantati kontriha, li jehtiegu jigu debitament pruvati kif imiss.*

Fil-konfront ta' l-imsemmija konvenuta gie prezentant kapitolu mill-attrici fl-appena msemmija udjenza (ara Kapitolu a fol. 16). Dan il-kapitolu gie dikjarat bhala mistqarr fl-udjenza successiva, hekk kif registrat fil-verbal ta' l-udjenza ta' l-20 ta' Gunju, 2022 (a fol. 17). Peress li l-konvenuta naqset milli tirregistra dehera biex twiegeb ghal tali kapitolu, fid-dawl ta' tali omissjoni, l-istess kien jisthoqqlu jigi emmnut. Ghalhekk dan ghandu jittiehed bhala mistqarr. Kif diga' maghdud, dan kollu gie debitament puntwalizzat fil-verbal ta' l-udjenza l-ahhar imsemmija.

It-Tribunal josserva illi, in linea ta' principju, il-kapitolu hu fatt processwali li jgib mieghu effetti specifici, espressament previsti u determinati mil-ligi taht il-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta [vide Art. 698(2) u 702(3)]. Minn tali disposizzjonijiet huwa dezunt illi l-kapitolu hu mezz dirett biex jipprovoka konfessjoni gudizzjali f'min lilu jigi deferit ta' fatt sfavorevoli ghal kapitolat u ta' vantagg ghall-parti li eskogitatu. Jinghad fid-decizjoni in re ***Anthony Borg v. Samwel Veneziani*** *(Appell Inferjuri, 28 ta' April 1998), illi, "din ic-cirkustanza hi hafna rilevanti ghaliex tfisser illi bin-nuqqas tal-konvenut appellat li jidher biex jikkontesta l-kapitolu, saret prova posittiva li l-ammont rekalmat mill-attur kien dovut lilu ghal ragunijet minnu pretizi u dana bl-ammissjoni – anke jekk negattiva fis-sens ta' non kontestazzjoni – ta' l-istess*

konvenut." Fl-istess sens ara s-sentenza in re ***Stephen Vella et v. Bollicine Limited*** *(Appell Inferjuri, 9 ta' Jannar, 2008).*
Madanakollu, ghalkemm huwa veru li l-kapitoli, meta s-subent ma jkunx wiegeb ghalihom u ma jkunx iggustifika l-omissjoni tieghu li jikkontesta l-kawza formalment, ghandhom jitqiesu bhala konfessjoni (i.e., l'hekk imsejha konfessjoni gudizzjarja). Imma dana ma jfissirx li min hu tenut jiggudika huwa obligat joqghod dejjem fuq dik il-prezunta konfessjoni. Is-subizzjoni hija semplici mezz ta' prova, u ghandha tigi ezaminata u valjata flimkien mal-provi l-ohra kollha tal-kawza, b'mod illi, jekk il-kapitoli ma jkunux konfacenti mal-provi l-ohra tal-kawza, u l-gudikant jidhrilu li ghandu jaghti prevalenza lil dawk il-provi l-ohra, l-konfessjoni prezunta derivanti mis-subizzjoni ghandha ccedi quddiem dawk il-provi l-ohra. F'dan is-sens ara d-decizjoni in re ***Tabib Dr. Antonio Zammit et v. Francesco Pace et*** *(Prim'Awla, 28 ta' Gunju, 1952). In tema, kemm id-duttrina legali kif ukoll il-gurisprudenza, issoktaw jaffermaw, u jikkawtelaw ukoll, illi tali prova wehida mhux necessarjament u bilfors ghandha tiddemostra l-fondatezza tal-pretensjoni tal-parti attrici in kwantu dak l-istat migjub in essere bil-kapitolu ma ghandux ifisser li qed jintroduci derogi ghall-principju tal-piz tal-provi….."*

Magħdud ma' dan, it-Tribunal iqis ukoll dak li ntqal fis-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) fl-ismijiet "**Borg and Aquilina Ltd Vs John Cuschieri et**"[7]**:**

"In-nuqqas ta' twegiba ghall-interrogatorju kostitwit bil-kapitolu, ghalkemm ghandu valur ta' ammissjoni tal-fatt dedott, jibqa' b'danakollu, argoment indizzjarju ta' prova soggett ghall-valutazzjoni ampja tal-provi minn Qorti. Jista' jaghti l-kaz, allura, illi mill-apprezzament relattiv li jsir dik l-istess prova indizzjarja mhux bilfors tassumi tifsira probatorja

[7] App Ċiv Nru: 287/2008/1 mogħtija nhar il-5 ta' Marzu 2010

*għaf-favur ta' l-attur u kontra l-persuna kapitolata. "Għal tali konkluzjoni l-ġudikant għandu jasal biss wara li jkun ivvaluta kull element ieħor tal-provi" ("**Giuseppe Wismayer -vs- Giovanni Magro**", Qorti tal-Kummerċ, 24 ta' Novembru, 1934). Konsiderazzjoni din ri-affermata fid-deċizjoni tal-Qorti ta' l-Appell tat-28 ta' April 2000 in re: "**James Trapani et -vs- Vincent Cilia**", u fejn ingħad illi "l-kapitoli jitqiesu konfessati pero' dan ma jfisserx li l-Qorti kienet obbligata toqgħod fuq dik il-preżunta ammissjoni. Dik il-prova kellha tiġi evalwata u meqjusa flimkien ma' kull prova oħra li sa dak l-istadju setgħet kienet diga` prodotta quddiem il-Qorti"..."*[8]

<u>It-Tribunal jikkonsidra wkoll</u>

Illi skont kif diġa' ġie indikat aktar 'il fuq, il-konvenut u s-soċjeta' konvenuta jew rappreżentant jew avukat difensur tagħhom, għalkemm debitament mgħarrfin bl-Avviż tat-Talba u nnotifikati skont il-liġi, naqsu li jippreżentaw risposta u naqsu ukoll li jidhru f'xi seduta jew oħra, u għalhekk waqgħu fi stat ta' Kontumaċja.

Illi it-Tribunal xorta waħda jeħtieġ jevalwa l-provi kollha prodotti, u huwa obbligat li janalizża din l-ammissjoni flimkien ma' kull prova oħra u dana anke fid-dawl tal-ġurisprudenza kollha fuq kwotata. Għalhekk it-Tribunal sejjer jagħmel analiżi tal-atti proċesswali kollha tal-każ odjern u dan sabiex eventwalment jiġi determinat jekk permezz tal-provi mressqa mis-soċjeta' attriċi, it-talba tal-istess soċjeta' attriċi għandhiex tiġi milqugħa.

[8] Il-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) kompliet tirrijaferma dawn il-konsiderazzjonijiet anke f'sentenzi oħra fosthom dik fl-ismijiet "**Absolute Services Ltd v. Stefan Darmenia**", mogħtija fil-11 ta' Novembru, 2020. Ara wkoll sentenza ta' dan it-Tribunal, iżda diversament presedut, "**Complex Co. Ltd v. Clive May**", mogħtija fis-27 ta' Mejju, 2021.

Illi t-Tribunal osserva u ra li flimkien mal-avviż tat-talba, is-soċjeta' attriċi ppreżentat dokument b'lista ta' fatturi, liema dokument jindika li l-konvenuti huma debituri tas-soċjeta' attriċi fl-ammont totali ta' elfejn u tlett Ewro (€2,003).

It-Tribunal ra illi fis-seduta ta' nhar it-Tlieta, 8 ta' Ottubru, 2024 xehed **Marvin Sapiano** in rappreżentanza tas-soċjeta' attriċi li jokkupa l-kariga ta' *credit manager* fi ħdan l-istess soċjeta', u bil-ġurament mogħti lilu seduta stante, iddikjara li l-ammont mitlub ta' elfejn u tlett Ewro (€2,003), li jirrappreżenta l-prezz ta' merkanzija mibjugħa mis-soċjeta' attriċi lis-soċjeta' konvenuta, għadu dovut lill-istess soċjeta' attriċi.[9]

Stante illi l-konvenut u s-soċjeta' konvenuta, għalkemm imsejjħa diversi drabi baqgħu ma deherux u lanqas ma ppreżentaw risposta fiż-żmien mogħti mil-liġi, ġew dikjarati fi stat ta' kontumaċja.[10] Fil-konfront tal-konvenuti ġie preżentat kapitolu mis-soċjeta' attriċi fl-udjenza ta' nhar it-Tlieta, 8 ta' Ottubru, 2024, liema kapitolu jinsab a fol 28 tal-atti proċesswali.

Illi jidher mill-atti proċesswali li l-konvenut u s-soċjeta' konvenuta u/jew rappreżentant jew direttur tagħha naqsu milli jirreġistraw dehra biex iwieġbu għal tali kapitolu. Fid-dawl ta' tali omissjoni, l-istess kapitolu jistħoqqlu li jkun emmnut. Għalhekk dan għandu jittieħed bħala mistqarr.

Ulterjorment it-talba tirriżulta konfermata wkoll mid-dokument anness mal-Avviż tat-Talba b'lista ta' fatturi, u mix-xhieda ta' Marvin Sapiano.

[9] Liema dikjarazzjoni tax-xhieda ġiet traskritta fil-verbal tal-imsemmija seduta li jinsab a fol 27 tal-atti proċesswali
[10] Fl-istess seduta tat-8 ta' Ottubru 2025 - verbal a fol 27

Għalhekk, fid-dawl tal-provi indikati hawn fuq li ġew imressqa mis-soċjeta' attriċi, it-Tribunal huwa sodisfatt li t-talbiet tas-soċjeta' attriċi ġew sodisfaċentement ippruvati u jimmeritaw akkoljiment. Tali provi ma ġew bl-ebda mod kontradetti u dan it-Tribunal, wara li eżamina bir-reqqa l-istess fil-kwadru probatorju intier, ma jiddubitax mill-veraċita' u r-rilevanza tagħhom.

Decide

Għaldaqstant, it-Tribunal jaqta' u jiddeċiedi din il-kawża billi jilqa' t-talbiet kollha tas-soċjeta' attriċi u konsegwentement jikkundanna lill-konvenuti solidarjament bejniethom sabiex iħallsu lis-soċjeta' attriċi s-somma ta' elfejn u tlett Ewro (€2,003), bl-imgħax li għandu jiġi ikkalkulat b'rata mhux ogħla mir-rata massima permessa skont il-liġi, dekorribbli mill-25 ta' Awwissu, 2023 sad-data tal-pagament effettiv.

L-ispejjeż ġudizzjarji marbuta ma' dawn il-proċeduri huma a kariku tal-konvenuti solidarjament bejniethom.

ft. Avv. Dr. Graziella Tanti
Ġudikatur

ft. Adrian Pace
Deputat Reġistratur